

Γοητεία λουομένων σωμάτων

ΣΕΙΡΑ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ ΑΛΕΚΟΥ ΛΕΒΙΔΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Σώματα γυμνά, εγκαταλελειμμένα στο νερό. Σώματα που στρέφουν τα νιάτα, ή όταν επιδεικνύονται κατά πρόσωπο, παραμένον απασχολημένα μόνο με τον εαυτό τους, χαλαρά και ταυτόχρονα απροστάτευτα.

Σώματα που αποκαθαίρονται, που υπόσχονται ότι θα ακτινοβολήσουν. Είναι οι «Λουόμενοι» του Αλέκου Λεβίδη, μια σειρά έργων με θέμα τη διαδικασία της επαφής του γυμνού σώματος με το νερό, που εκτίθενται αυτόν τον καιρό στην Αίθουσα Τέχνης Αθηνών.

Ο Αλέκος Λεβίδης, λοιπόν, επιστρέφει στο θέμα: «Αισθάνθηκα την ανάγκη να "αποκαταστήσω" την έννοια του θέματος στη ζωγραφική», λέει. Και στην προηγούμενη έκθεσή μου έδειξα μικρές ζωγραφίες, που είχαν πολύ έντονο το αφηγηματικό στοιχείο. Αλλωστε η ζωγραφική, είχε πάντοτε σχέση μ' ένα θέμα.

Η «ζωγραφική για τη ζωγραφική» είναι πολύ πρόσφατη σύλληψη. Αρχισε από τους μπρεσσονιστές -από τότε και ως σήμερα, το θέμα παραμερίστηκε.

Εγώ, όμως θέλησα να αντιστρέψω αυτή τη συνθήκη, ύστερα από τόσα χρόνια που η ζωγραφική δεν ήθελε να δει παρά μόνο τον εαυτό της. Μ' αρέσει η έννοια του θέματος και ειδικότε-

της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΣΧΙΝΑ

ρα του θέματος αυτού, που προεκτείνεται και πέρα από την απεικόνιση γυμνών σωμάτων μέσα στο νερό: Ακόμη και στον Σεζάν, που δεν ζωγράφιζε θεματικά, αλλά για τη χαρά του χρώματος, της πινελιάς και της κατασκευής του πίνακα, όταν συναντάμε «λουόμενους» διακρίνουμε πίσω από τη σύνθεσή μια παράξενη γοητευτική κατάσταση. Γιατί αυτά τα γυμνά σώματα μέσα στη φύση;

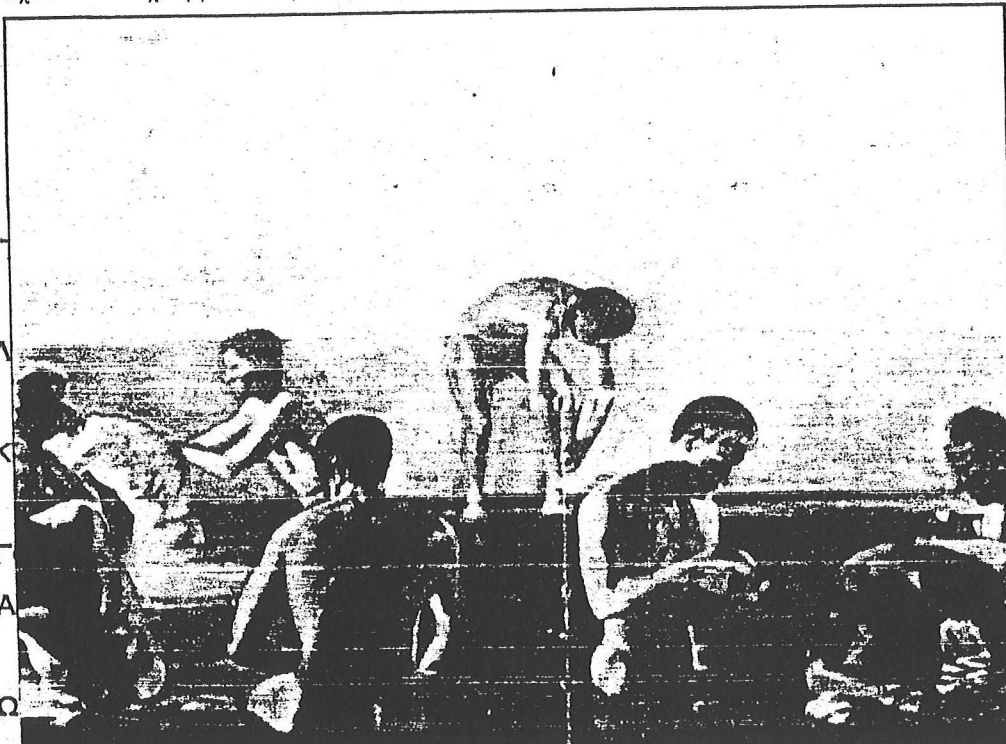
Πώς γίνεται να είναι τόσο εκφραστικά; Τι δηλώνει η σχέση τους με το νερό, με το χρώμα, με τον ουρανό; Η γοητεία που μου εξάσκησε το θέμα αυτό με προκάλεσε να προσπαθήσω να το πιάσω από πολλές πλευρές.

Οι πολλές πλευρές από τις οποίες προσεγγίζει το θέμα του ο ζωγράφος, γίνονται καθαρότερες αν διαβάσει κανείς τα κείμενα τα οποία συμπληρώνουν τον κατάλογο της έκθεσης. Γιατί εκεί, ανάμεσα στις φωτογραφίες των έργων, υπάρχουν καταγραφές που μιλούν ακριβώς για τη σχέση του λουόμενου με το νερό. Υπάρχει πρωτ' απ' όλα μια σειρά λημμάτων σχετικών με το ρήμα λούομαι, που δεν λειτουργεί ως λεξικογραφικός οδηγός αλλά ως ποιητικό κείμενο. Υπάρχει ένα απόσπασμα από το «Ονειρο στο κύμα» του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη. Υπάρχουν αναφορές στον Σεζάν και τα έργα του με θέμα τους λουόμε-

νους. Υπάρχουν ποιήματα, απομονωμένοι στίχοι κι ακόμη, η περιγραφή της αυτοκτονίας του Περικλή Γιαννόπουλου, που ένα ανοιξιάτικο πρωινό του 1910, αναζητώντας έναν «αισθητικό» θάνατο, όρμησε καβάλα στο άλογο στη θάλασσα για να φουτέψει στα βαθιά, μια σφαίρα στο ωραίο του κεφάλι... Και βέβαια, ανάμεσα στους πίνακες υπάρχει κι ένα επιτύμβιο του Γιαννόπουλου, πλάι στ' άλογο του.

Πολλές οι αναφορές του Αλέκου Λεβίδη, όπως πολλές είναι και οι εγγραφές πάνω στους πίνακές τους, που, μερικές φορές, θυμίζουν παλιμψηστο. «Οι πίνακές μου μοιάζουν με χειρόγραφα», λέει. «Τους αφήνω, τους ξαναπιάνω, τους διορθώνω. Δεν συνθέτω ποτέ τον πίνακα ολόκληρο. Οι παλαιότερες φάσεις της δουλειάς μου, λοιπόν, εγγραφονται και δεν απαλείφονται». Όσο για τις αναφορές, αυτές, κατά τον ζωγράφο είναι αναπόφευκτες: «Η ζωγραφική είναι μακριά μαθητεία», τονίζει.

Οι πρώτες δύο μου εκθέσεις ήταν μια μαθητεία σ' αυτό που λέμε ρεαλιστική αναπαράσταση, αλλά παράλληλα, και σε διάφορους Έλληνες, κατά κύριο λόγο ζωγράφους - τον Κόντογλου, τον Τσαρούχη, τους αρχαίους. Η ζωγραφική μου εξακολουθεί να είναι μαθητεία, αλλά, νομίζω, πολύ πιο δημιουργική και προσωπική. Πρόκειται όμως, για ένα δρόμο, που κρατάει σαφώς την επαφή του με το παρελθόν και επιχειρεί έναν «στοχασμό» σε σχέση με τη ζωγραφική και τις μορφές που έχει πάρει μέσα στο χρόνο. Στην εποχή μας, που ο ενθουσιασμός του μοντερνισμού έχει καταπέσει, αυτή η αναζήτηση οδηγεί στη σκέψη, στην παρατήρηση, στον στοχασμό. Σήμερα ο καλλιτέχνης αισθάνεται ίσως κάπως «αγκυλωμένος». Από τη μια δεν έχει διάθεση να κραυγάσει το εγώ του, αλλά ταυτόχρονα δεν θέλει πια να αγνοεί το παρελθόν του, που, στο κάτω-κάτω, τον ορίζει.

«Λουόμενοι». Έργο από την τελευταία δουλειά του Αλέκου Λεβίδη.